'వింధ్యరాణి' ఫిలిం నిర్మాణం కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లయింది!

రాజేశ్వరరావు సంగీతం హాయిగా మధురంగా వుంది.

రమణారావు నటన, వరలక్ష్మి పాట ఈ చిత్రానికి జీవం.

నిర్మాణం:	వైజయంతి ఫిలింస్.
ఛాయ:	సి. వి. రామకృష్ణన్.
శబ్దం:	యస్. సి. గాంధీ.
కథ:	కె. ఆర్. శర్మ.
[illegible]:	యస్. [illegible]రావు.
ఎడిటింగు:	యస్. ఆర్. కృష్ణస్వామి.
నృత్యం:	జయశంకర్.
సంగీతం:	యస్. రాజేశ్వరరావు.

డైరక్టరు:
సి. పుల్లయ్య.
విడుదల 14–1–48.

కథ:—దుర్జయుడు తన అన్నయైన జయవీర సార్వభౌముని హత్య చేయించడంతో ప్రారంభమవుతుంది. ఇటువంటి హత్య ద్వారా వింధ్య రాజ్య పట్టాభిషిక్తుడైన దుర్జయునిపై పగసాధించడానికి శతమిత్రునిచే జయవీర కుమారుడగు శివశ్రీ రహస్యంగా పెంచబడి ప్రతిజ్ఞా నిర్వహణార్థం రాజకొలువులో చేరివుంటాడు. పురుషద్వేషయగు అవంతి ఒక సామంతరాజు కూతురు. స్త్రీ ద్వేషి దుర్జయుడామెను వంచించి తీసుకువచ్చి వింధ్యరాణిగా చాటిశాడు. అవంతిని యీ స్థితినుంచి తప్పించాలని శివశ్రీ ప్రయత్నం. శివశ్రీ అవంతీలమధ్య తలవని తలంపుగా ప్రేమ జనియించింది. ఈ సమయంలో శివశ్రీకి శతమిత్రుడు సంకేతం పంపించాడు— దుర్జయుని హత్యాగావింపమని. శివశ్రీ మనసు మారిపోయి, హత్యనీచ మనిపించింది గాని, ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చాలనే పట్టుదలను వొదల లేదు. ఇందుకు అవంతీ ప్రేమ ఒక అఘాతంగా తోచి, తనను మరచిపొమ్మని ఆమెతో చెప్పి వెళ్ళిపోతాడు. శివశ్రీకి వింధ్యరాజు అడ్డుగాను న్నాడని అవంతి దుర్జయుని అంత మొందించాలని అనంతరం శివశ్రీని చేబట్టవచ్చునని నిశ్చయించుకుంది. శివశ్రీ దుర్జయునిపై [illegible] హత్యచేయకయే అతన్ని కరుణించి వెళ్ళిపోతాడు. దుర్జయుడికి పశ్చాత్తాపం కల్గింది. ఈ సమయంలో అవంతి దుర్జయునిపొడిచి పారిపోయింది. వింధ్యరాజు గాయపడి పాతాళ కూపంలోకి మాయమైపోయాడు. అవంతి వింధ్యరాజును హత్య గావించిందనే చింతలో శివశ్రీ ఆమెను పరిత్యజించాడు. ఆమెకిది అవమానంగా తోచి శివశ్రీయే రాజహంతకుడని రాజభటుల కతని వప్పగించింది. శివశ్రీకి మరణశిక్ష విధింపబడింది. శివశ్రీని తప్పించటానికి అవంతి చెరసాలకు వెళ్ళినప్పుడు ఒకరికొరకు యింకొకరు ఆత్మహత్య చేసుకోబోయే సమయంలో వింధ్యరాజు ప్రత్య

తుష్మ శివశ్రీని, రాజుగా ప్రకటించి అవంతినిచ్చి, వివాహంగావించి, తాను ఎక్కడికో వెళ్ళిపోతాడు.

ఫొటోగ్రఫీ:—సర్వసాధారణంగా మన తెలుగు చిత్రాలలో వుండే 'స్టాండర్డు'గూడా లేదు. పుష్పవల్లి నే ఎంతసేపూ ప్రేక్షకుల కళ్ళకు బలవంతంగా కట్టాలనే ప్రయత్నం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. తర్వాత ప్రాముఖ్యత డి. వి. సుబ్బారావు కివ్వబడింది. మిగతా పాత్రల్ని Out of Focus లో నుంచడంవలన చిత్రం మొత్తంమీద పేలవంగా వుండడము జరిగింది. సెట్టింగ్సుకు తగిన లైటింగు లేకపోవడంవలన పగలూ, రాత్రీ ఒకటిగానే కనపడుతోంది. సెట్టింగ్సును చూపెట్టడంలో గనబరచిన ఉత్సాహం ఆ సెట్టులోని పాత్రలను చూపడంలో మాయమైపోయిందనవచ్చు. 'క్లోజప్'లు కొన్నిమాత్రమే బాగున్నప్పటికీ మొత్తంమీద ఫోటోగ్రఫీలో సాంకేతిక మెరుపులు యేమీలేక అక్కడక్కడ మరీ కంటికి బాధకల్గించే లాగుంది.

సౌండు:—వరలక్ష్మి పాడిన పాటలు చాలా బాగా రికార్డు అయినవి. మొత్తంమీద డి. వి సుబ్బారావు తప్ప మిగతా వారి సంభాషణలు ఒకమాదిరిగా వున్నవి. Duet Songs, పద్యం, యితర Back-ground పాటలు సరిగా రికార్డు కాలేదు. డి. వి. సుబ్బారావుగారి సంభాషణలూ, పద్యమూ, కూనిరాగాలు, రైలు పోయే శబ్దాన్ని ప్రతిధ్వనింప జేసినవి.

కవిత్వం:—సంభాషణలు పూర్వోత్తరపు నాటక ఫక్కీలో వున్నవిగాని సినిమా కనుకూలంగా లేవు. ముఖ్యంగా వింధ్యరాజు మాట్లాడుతూంటే 'క్యారీ'లో 'హైన మైటు' ప్రేలుడు శబ్దంతో బండలవంటి పదాలు ద్రొల్లడమూ ఆ వాక్యాలు అనంతంగా సాగిపోవడమూ శోచనీయం. పింగళివారి 'స్టేజికలం' సినిమా కలంగా మారిపోలేక ఎదురు తిరిగింది. అటువంటి సంభాషణలు యెప్పటికీ ఆకర్షణీయంగా వుండవని గుర్తించాలి.

"మందారముల జన్మ మాకు కావాలోయి" అనే కంపచేత పాడించిన పాట చాలబూతుగా వుంది. ఈ అసభ్యపు పాటను వినడానికెవరూ ఒప్పుకోరు. మిగతా పాటలు ఒకమాదిరివున్నవి.

నాట్యం:— Ballet అంటే ఎంత అసహ్యకరంగా ప్రదర్శించవచ్చునో యీ చిత్రంలో చూపించాడు జయశంకర్. డిసిప్లిన్‌గాని, భావప్రకటనగాని, హృదయాన్ని ఊపగల 'రిథిమ్' గాని లేవు. ఏదో ఒక గుంపు ఎందుకోవచ్చి చందనాలు త్రొక్కిపోయారు. ఈడ్యాన్సువల్ల చిత్రానికే ఉపయోగము లేదు.

మేకప్:—పుష్పవల్లిని మేకప్ చేయడంలో ఎంతో శ్రమబడి అయ్యవార్లంగార్ని చేయబోయి కోతిని చేశారు. వింధ్యరాజు, శివశ్రీ, శతమిత్రుడు యిత్యాది ముఖ్యపాత్రలు పగటివేషాల్లాగా వున్నవి. విగ్గులు పక్షిగూండ్లలాగుండి వారి ముఖాల్ని కప్పివేస్తూ హనుమదోపాసకులుగా చూపించినవి. మేకప్ లోపం బాగా కనిపిస్తోంది.

సంగీతం:— రాజేశ్వరరావు సమకూర్చిన సంగీతం కొన్ని యింపైన కొత్తపోకడలతో మంచి రక్తి గట్టించిందని చెప్పవచ్చు. వరలక్ష్మి కంఠానికి తగినట్లుగా ట్యూనులు సమర్చి హాయిగొల్పడంలో రాజేశ్వరరావు ప్రతిభ ద్యోతకే

కృతమయింది. పద్యాలు బాగాలేవు. అవి కత్తిరించి వేయడం మంచిది.

నటన:—డి. వి. సుబ్బారావుగారి నటన స్టేజీ ముఖకళతనాన్ని చూపిస్తుంది. ఆయన ముఖం భయంకరంగా చేస్తూ ప్రేక్షకుల్ని దద్దరిల్లజేయడం మనకు గొప్ప శిక్షగాక మరేమిటి? స్టేజి నటన స్క్రీనుకు ఎప్పటికీ పనికిరాదనీ యిప్పటికైనా తెలుసుకోవడం మంచిది. మైలురాయివంటి ముఖంలో కండ్లు ముక్కు నోరు నంబర్లలాగా కనిపిస్తున్నవి. ఒకే భావప్రకటన ప్రతి సన్నివేశంలోనూ. కంఠం రికార్డింగు మిషనుకు ఎదురుతిరిగి, తిరగబడి యుద్ధంచేసింది. అంత హెచ్చుస్థాయిలో చెప్పబడిన సంభాషణలు యంత్రంతో యుద్ధంచేసినవి. వింధ్యరాణి దర్బారుకు ప్రచ్ఛన్నంగా వెళ్ళి ఆమె సింహాసనపు మెట్లు ఎక్కుతూన్నప్పటి వీరి నటన, సంభాషణోచ్చారణ ఘోరాతిఘోరము. వింధ్య సార్వభౌముడుగా అక్కడ ప్రకటింపబడిన తర్వాత ఆ లాంకోటును యెత్తిపట్టుకొని సకిలించడంచూస్తే రాజపాత్రను దగ్ధంచేశారని విచారం కలుగుతూంది. ఇంతవరకు తెలుగుసినిమాలో చూడని అసభ్య అపహాస్య నటనను వీరు యీ చిత్రంలో చూపడమేగాక బి. సి. నాటి సంగీతంగూడ పాడి, రగడ గావించారు. నాయకి వింధ్యరాణిగా పుష్పవల్లి ఆ పాత్రను ఖూనీచేసిందనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. అతి కరకుగా, పదునుగా కోడెత్రాచువలె వుండి అనుక్షణమూ పురుషజాతిపైన నిప్పులు గ్రక్కుచువుండి తనకు తెలియకుండ హఠాత్తుగా ఒక యువకుని ప్రేమలో చిక్కబడిపోయిన వింతస్త్రీ వింధ్యరాణి. వీర ప్రేమ, కరుణాది రసాలకలయిక. బహు కష్టతరమైన యీ పాత్రను పుష్పవల్లి అలవిగాని శరీరంతో ఆయాసంతో లేస్తే కూర్చోలేక, కూర్చుంటే లేవలేక బహు ప్రయాసబడి ప్రేక్షకుల్ని ప్రయాసబెట్టింది. హాస్యపాత్రకు అనువయిన పుష్పవల్లి యింతటి 'సీరియస్ రోల్'ను నాశనం గావించింది. చిత్రపరాజయానికి ముఖ్యకారకురాలయింది. సంభాషణలను చంపి బూతుగా చెప్పింది. మాటలలోని జీవాన్ని హత్యగావించింది. వింధ్యరాణి పాత్రకు పుష్పవల్లితప్ప యింకా యెంతటి సాధారణనటి అయినా కొంత నయంగా పోషించివుండేదే' శివశ్రీగా రమణరావు—(యితణ్ణి నూర్గురు అభ్యర్థులనుండి పుల్లయ్యగారు ఎన్నిక చేశారట!) ఇమోషనల్

మనవి

"మా కొద్ది తెల్లదొరతనము" అనే గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణగారి పాటలోని చరణములను యెవరివద్దనున్నను వారు పంపినయెడల, అన్ని చరణములను ప్రకటింప సాధ్యమగును. సత్యనారాయణగారికి ఆ పాటలో నూరు చరణములకు పైగా వ్రాసినట్లు జ్ఞాపకము. ఈ ప్రాంతమున యేవో నలభై చరణములు మాత్రము దొరికినవి. ఇవికాక యితర చరణములేవి యున్నను వీటితో చేర్చి ప్రకటింపబడును.

"స్వరాజ్య గీతములు" 1 వ భాగము 2 వ భాగములపైకూడా నిషేధము తొలగించబడినది. ఆ గ్రంథములు 1921 లో ముద్రితములైనవి. కాని మచ్చుకైనను ఒక ప్రతి యిప్పటను చిక్కలేదు. ఎవరివద్దనైనా ఒక ప్రతియున్న పంపించ కోరుచున్నాము. ప్రతులు లభించిన వెంటనే పునర్ముద్రితములగును.

రూ. సం.

గాను Restraint తోనూ నటించాడు ఆకర్షవంతమైన ముఖం. వింధ్యరాజును హత్యగావించే ప్రయత్నంలోనూ, ప్రతిజ్ఞ చేసే సమయంలోనూ, జైలులోనూ యింకా యితర ఘట్టాలలోనూ మితంగా, సమయోచితంగా నటించాడు. ముందు ముందు యింకా అభివృద్ధిలోనికి రాగల సూచనలు కనబడుతున్నవి. స్త్రీలలో వరలక్ష్మి వుత్తమ గానమును ప్రదర్శించి చిత్రానికి 'ఇంటరెస్టు' గల్గించింది. పాడిన పాటలు మృదుమధురంగా హాయిగా రక్తిని గల్గించి ప్రేక్షకులకు ఉపశమనం గల్గించినవని చెప్పవచ్చు. రేలంగి నటన 'too much' గా వుంది. అసలు ఆపాత్రకు లేనిపోని ప్రాముఖ్యత యివ్వబడింది. హాస్యనటనలో క్రొత్త యేమీ లేక ముతకగాకూడవుంది. శతమిత్రుడుగా పండితరావు ఆ పాత్రోచితమైన గాంభీర్యాన్ని సృష్టించి, అగాధమైన అర్థాన్ని సూచించే భావప్రకటనతో సంభాషణలను చక్కగా ఉచ్చరించి ఆకర్షించాడు. మరపురాని పాత్ర యిదొకటి యీ చిత్రంలో. ఏ.వి. సుబ్బారావు 'శకట'గా కటకటా అనిపించాడు.

డైరక్షను:—చిత్రం మొదలు ఆఖరువరకు సినేరియో దెబ్బతిన్నది. ప్రతి సన్నివేశంలోను వచ్చిన పాత్రలు అవసరంకొద్దీ వచ్చినప్పటికీ వాటికితగిన ఉపయోగం జరుగలేదు. ప్రారంభంలోగాని అంతంలోగాని ఏవిధమైన సజెషన్ లేదు. 'ఒరిజినాలిటి' లేదు. స్టేజి నాటకాన్ని అమాంతంగా కావలసిన మార్పులు చేయకుండానే తెరయెక్కించారు. హాస్యపాత్రలకు అంత ప్రాముఖ్యత నివ్వడమూ, ఎంతసేపూ వింధ్యరాజునూ వింధ్యరాణినీ చూపడము మిగత పాత్రలను తగినట్లుగా ఉపయోగించక పోవడము పక్షపాతంగా వుంది.

ఏ మాత్రమూ డైరక్టరుయొక్క చాకచక్యం కనబడలేదు.

ఈ చిత్రంలో పుల్లయ్యగారు కడారు నాగభూషణంగార్ని మనకు జ్ఞప్తికి తీసుకు వచ్చారు.

బాలనర్తకి కుమారి సక్కుబాయి.

సినిమా ప్రపంచములో చిరపరిచితురాలయిన క్షత్రియ పార్వతీబాయి కుమార్తె యీ పిల్ల. వైదీశ్వరన్ కోయిల్ నివాసియగు శ్రీ మీనాక్షిసుందరంపిళ్లె వద్ద నాట్య విద్యలోనూ, మైలాపూరు గౌరివద్ద తెలుగు, తమిళ పదాలు, జావళీలు యిత్యాదులలోనూ దీక్షగా అభ్యసించినది. త్వరలో ఆంధ్రదేశంలో ప్రదర్శనలు గావింపనున్నది;

సవరణ

[illegible] స్టేజిలోని చిత్రముక్రింద 'సుప్రసిద్ధ నర్తకి లీలా ధేశాయి' అనుటకు బదులు పొరపాటున తప్పు పడినది. పాఠకులు క్షమించు[illegible]న ప్రార్థితులు.

రూ, సం.

Edited and Published by P. Seetharamiah, at 16 Sunkurama chetty St., G. T. Madras.
Printed by P. Seetharamiah, at Rupavani Press 73, Acharappan St. G. T. Madras.

(d) end